

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1938 kl. 2 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om föreskrifter till förebyggande av sanitära olägenheter av rävfarmar m. m.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 230, har herr *Sundström* i Vikmanshyttan m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av nödiga föreskrifter i syfte att skapa tillfredsställande förhållanden i fråga om rävfarmar med hänsyn närmast till de sanitära olägenheterna av dylika. *Motionen.*

I fråga om motiveringen får utskottet hänvisa till den med här ifrågasvarande motion likalydande, inom riksdagens första kammare väckta motionen nr 126.

Över motionen II: 230 har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtanden från medicinalstyrelsen samt från lantbruksstyrelsen, som till sitt utlåtande fogat ett i ämnet infordrat yttrande från Sveriges rävuuppfödarens riksförbund, förening u. p. a. *Utlåtanden.*

Medicinalstyrelsens utlåtande återfinnes såsom bilaga till detta utlåtande.

Lantbruksstyrelsen påtalar olägenheterna i sanitärt hänseende av rävfarmar samt håller för troligt, att hälsovårdsnämnder med stöd av bestämmelserna i hälsovårdsstadgan (§ 19) äga befogenhet att ingripa i mån av behov. Dock framhålles nödvändigheten av att taga tillbörlig hänsyn vid åtgärder mot ägare av äldre pälsdjursgårdar på grund av dessas ofta svaga ekonomi.

Sveriges rävuuppfödarens riksförbund vitsordar behövligheten av vissa bestämmelser rörande pälsdjursgårdar samt dessas skötsel och förläggning, dels ur allmän synpunkt, dels ur uppfödarnas egen synpunkt. Hänsyn rekommenderas på grund av pälsodlingens betydelse för landet och på grund av vissa uppfödarens mindre starka ekonomi.

I likhet med medicinalstyrelsen finner utskottet hälsovårdsstadgan äga tillämpning på rävf- och pälsdjursfarmar, närmast dess 24 resp. 50 §§, vilka avse utövande av näring, som medför risk för sanitära olägenheter. Enligt ifrågasvarande författningsbestämmelser äger var och en, som önskar avhjäl- *Utskottet.*

pande av dylika, att hänvända sig till vederbörande hälsovårdsnämnd, som har att meddela erforderliga föreskrifter till vinnande av efterrättelse. Tillsynen i sista hand över de sanitära förhållandena i riket utövas av medicinalstyrelsen. Utskottet har sig bekant, att i åtskilliga fall tjänsteläkare i sina rapporter till medicinalstyrelsen uppmärksammat de med motionen avsedda förhållandena. Den skyldighet, som numera tillagts provinsialläkare att genom resor i distrikten göra sig underrättade om allmänna hälsovården därstädes, erbjuder vidgade möjligheter till rättelse av eventuellt förefintliga missförhållanden. På skilda håll torde man hava skridit till åtgärder för att i form av kommunala hälsovårdsordningar utfärda mera detaljerade bestämmelser i motionens syfte. På senare tid torde därjämte rävvuppfödare själva hava funnit det vara ur deras egen synpunkt fördelaktigt att förlägga rävfarmar på större avstånd än hittills från tätare bebyggelse. Även denna utveckling synes erbjuda utsikter till förbättring av förhållandena utan något ingripande från statsmakternas sida.

Utskottet, som ingalunda förbiser betydelsen av de i motionen påtalade olägenheterna och som utgår från att medicinalstyrelsen och andra myndigheter, som hava kontrollen över hälsovårdsstadgans efterlevnad sig anförtrodd, härvidlag lämna allmänheten erforderligt stöd för avhjälpande av uppenbara missförhållanden, anser sig ej böra påyrka några särskilda åtgärder av i motionen angivet slag utan hemställer,

att ifrågavarande motion, nr 230, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 mars 1938.

På utskottets vägnar:

GUSTAF NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristinehamn, Silfwerbrand, Söderdahl, Lindholm, Kyling, fru Alvé, herrar Nilson i Eskilstuna, Näsström, Hansson i Hönö och Bäckman.

Bilaga.

Till riksdagens andra kammars andra tillfälliga utskott.

I likalydande motioner (I: 126 och II: 230) hava herrar Bjurström och Sundvik samt herr Sundström i Vikmanshyttan m. fl. hemställt att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av nödiga föreskrifter i syfte att skapa tillfredsställande förhållanden vid rävfarmar m. m.

Genom kungl. brev den 4 februari 1938 har medicinalstyrelsen anbefallts att till Eder senast den 28 februari avgiva yttrande i ärendet.

Till åttlydnad av den givna befallningen får medicinalstyrelsen anförä följande.

Motionärerna framhålla, att rävfarmar sprida en obehaglig lukt, vilken för omgivningen kan bli nog så besvärande och plågsam, och att anläggandet av rävfarm därför ur sanitär synpunkt vore en angelägenhet, som vederbörande kommunala hälsovårdsmyndigheter borde följa med mycken uppmärksamhet, vilket vore av nöden särskilt i fråga om orter med relativt tät bebyggelse.

Efter att hava redogjort för vissa bestämmelser i hälsovårdsstadgans I kapitel, som möjligen skulle kunna vara tillämpliga även på rävfarmar eller uppfödningssentra för andra pälsdjur, anförä motionärerna, att man på vissa håll klagat över att det visat sig svårt att få hithörande förhållanden ordnade på ett tillfredsställande sätt; det syntes därför vara nödvändigt att i hälsovårdsstadgan insätta bestämmelser, som gjorde det klart och otvetydigt, att hälsovårdsnämnd hade befogenhet att ingripa för att förekomma olämplig placering av rävfarm och dylikt samt att ge föreskrifter till förebyggande av att en sådan drift medförde sanitära olägenheter.

Med anledning av detta uttalande vill medicinalstyrelsen erinra om att »rävfarmar och uppfödningssentra för pälsdjur» otvivelaktigt äro att hänföra till näringar, varom stadgas i 24 § hälsovårdsstadgan. Härav följer dels — enligt bestämmelserna i 4 mom. — att de må förläggas endast å öppen och rymlig tomt i sådan del av staden, som ej är tätt bebyggd, dels ock — enligt bestämmelserna i 1 mom. — att driften av dylika näringar skall övervakas av hälsovårdsnämnden, vilken äger ingripa mot av näringen vållade sanitära olägenheter ända därhän att nämnden, där olägenheten är svår, äger tillsvidare förbjuda näringens drivande.

Det synes medicinalstyrelsen som om nämnda stadganden skulle vara tillfyllest för att »skapa tillfredsställande förhållanden på ifrågavarande område». I varje fall är styrelsen icke beredd att utan föregående utredning tillstyrka skärpta bestämmelser mot rävfarmar och uppfödningssentra för pälsdjur exempelvis genom dessa näringars hänförande under bestämmelserna i 24 § 3 mom. eller 2 mom.

Stockholm den 25 februari 1938.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

MAGNUS HERRLIN.

/ B. Grapengiesser.

